

ПРАВЉЕНЕ СУ БОМБЕ И ПОПРАВЉАНИ ТЕНКОВИ

За време партизана, у јесен 1941. године, био сам пословођа у механичарској радионици ужичке Ткачке радионице. Са мношћом је ту тада радило још шест радника и тројица ученика и то Фрањо Фачети, Данило Хејна и један Марковић. Повремено је овде долазило и радило још шест-седам радника, који су долазили из разних партизанских јединица.

Механичарска радионица је вршила оправке у Ткачници, као и разне послове за војску и послове у електричним централама. Поред осталог у овој радионици оправљана су и два тенка. Мењане су гусенице и још неки делови.

У радионици се највише радило на сечењу старих водоводних цеви пречника једног и по и два цола. Секли смо их на дужину од осам до десет сантиметара, Углавном смо узимали старе и половне цеви. Од тих комада су се израђивале бомбе. Ми смо у радионици Ткачнице израђивали само тело за бомбу. Прво смо тањили кошуљицу изнутра. После тога стављали смо два данцета, од којих је једно пробушено на средини у пречршку од 8—10 милиметара да би се ту сместио упаљач. Тако опремљена ова тела бомбе слали смо у фабрику оружја, која се налазила у трезорима Народне банке и тамо се вршило пуњење. Оваквих бомби израђено је око 1.000 комада. Радило се по осам часова дневно и сваког дана обично смо правили по 50—80 комада тела за бомбе.

Направили смо у овој радионици и три авана за сечење дувана и послали их у Бајину Башту. Два авана била су на ручни погон, а један је прављен да ради помоћу мотора, али тај није завршен.

Вршили смо и неке поправке на возилима. Оправили смо два или три путничка аутомобила и два камиона. Код нас су углавном поправљани гибњеви, понекад су поправљане спојнице, а у неким случајевима су расклапани мотори и шлајфовани вентили.

У неким случајевима смо преузимали ситније поправке на пушкама и пиштољима.

Од машина у радионици тада смо имали један струг, две „бор-машине“ из 1912. године, једну хобл-машину израђену 1924. године, један апарат за аутогено варење из 1920. године и један

електрични швајсаларат купљен 1933. године. Радионица је имала још и разне маказе, такозване плекшере, за сечење лима и ситне шине.

Материјал је узиман из магацина предузећа, С друге стране тада се није могло ништа набавити...

Марко ВИДОЈЕВИЖ